

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

**Γλώσσα του σώματος και λόγος:
Η συμβολή του Θεάτρου στην Εκπαιδευτική πράξη
Ασκήσεις**

Ευαγγελία Παπαγεωργίου

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Άδειες Χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons. Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα. Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα

Άδειες Χρήσης.....	2
Χρηματοδότηση.....	2
Ενότητα 1η: Εισαγωγικό μάθημα.....	Error! Bookmark not defined.
Ενότητα 2η: Αγάλματα.....	4
Ενότητα 3η: Ηλικία- Επαγγέλματα.....	6
Ενότητα 4η: "Στάση" απέναντι στη ζωή.....	7
Ενότητα 5η: Σωματική ενόχληση.....	7
Ενότητα 6η: Μέλη του σώματος.....	8
Ενότητα 7η: Μάσκες - Ζώα.....	9
Ενότητα 8η: Ζώα II - Ζώα III.....	10
Ενότητα 9η: Επαφή με τα μάτια.....	11
Ενότητα 10η: Σωματικό λεξιλόγιο.....	12
Ενότητα 11η: Ίσο status. Διαφορετικό status σε σειρά.....	13
Ενότητα 12η: Παρουσιάσεις I.....	14
Ενότητα 13η: Παρουσιάσεις II.....	16

Ενότητα 1η: Εισαγωγή

- Τι κατακτούν, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με τη συμμετοχή τους στο μάθημα και σε τι ενέργειες προετοιμάζονται για τη μελλοντική δουλειά τους στην τάξη;
 - Απάντηση ή οδηγίες λύσης.
- Μέσω της διαδικασίας του μαθήματος, οι μελλοντικοί/ές εκπαιδευτικοί πολλαπλασιάζουν τις ικανότητές τους να εκφράζονται με τη γλώσσα του σώματος, αποκτώντας συνείδηση αυτής της λειτουργίας, να αποκωδικοποιούν τη γλώσσα του σώματος των άλλων, να χειρίζονται αποτελεσματικά τον προφορικό τους λόγο (αποκτώντας συνείδηση ότι η ομιλία συνδέεται με τη φωνητική λειτουργία, την άρθρωση και την αναπνοή) και συνειδητοποιούν τη σύνδεση της γλώσσα του σώματος και της προφορικής ομιλίας με τη νοητική λειτουργία και με τη διάδραση με τους άλλους.
- Καλλιεργώντας σχετικές ικανότητες και τεχνικές, προετοιμάζονται να γίνουν οι ίδιοι/ες εμπυχωτές θεατρικών δράσεων, στην τάξη, ώστε να χρησιμοποιούν τις θεατρικές αυτές δράσεις για την διδασκαλία των μαθημάτων. κατακτούν έναν αποτελεσματικότερο προφορικό λόγο, τη Γλώσσα του σώματος και οξύνουν τον Λόγο, τη σκέψη τους.

Ενότητα 2η: Αγάλματα

- α) Τί θέλουμε να επιτύχουμε με τις δράσεις και τα παιχνίδια της ενότητας αυτής;
β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

- Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) *Οι ερωτήσεις που θέτει κανείς στον εαυτό του-επινοημένο ρόλο/άγαλμα είναι:*

- *Πώς είμαι; (Παρατήρηση της σωματικής του στάσης)*
- *Ποιος είμαι;*
- *Πού είμαι;*
- *Τί κάνω;*
- *Πώς νοιώθω;*

Οι απαντήσεις που δίνει στον εαυτό του, εξαρτώνται από τη στάση του σώματός του και από τις ερμηνείες (αναφορικά με τα ερωτήματα), που ο ίδιος δίνει σ' αυτή τη στάση. Οι ερμηνείες

αυτές της σωματικής στάσης, δημιουργούν ένα παζλ χαρακτηριστικών, που συνθέτουν τον επινοημένο θεατρικό χαρακτήρα.

Το ίδιο συμβαίνει και όταν κάθε παίκτης/τρια σχετίζεται νοερά με έναν/μία άλλον/η που προσποιείται ένα άγαλμα. Σ' αυτή την περίπτωση αποφασίζει ποιοι είναι οι δυο τους, πού είναι, μέσω ποιας δραστηριότητας εμπλέκονται ο ένας με τον άλλο, και τη στάση του απέναντι σ' αυτή τη δραστηριότητα και τον άλλο.

Τώρα, οι ερωτήσεις που θέτει κανείς είναι:

- *Πώς είμαι;-πώς είναι εκείνος/η; (Παρατήρηση των σωματικών στάσεων)*
- *Ποιος/ά είμαι;-ποιος/ά είναι;*
- *Πού είμαστε;*
- *Τί κάνω-τί κάνει-τί κάνουμε;*
- *Πώς αυτό που κάνω εμπλέκεται με τον άλλον/την άλλη και μ' αυτό που κάνει εκείνος/η;*
- *Πώς νοιώθω-πώς νοιώθει-πώς νοιώθουμε;*

Οι απαντήσεις που δίνει κανείς τώρα, εξαρτώνται από τη στάση του σώματος του ίδιου και του «πάρτνερ» και από τις ερμηνείες (αναφορικά με τα ερωτήματα), που ο ίδιος δίνει στη στάση και των δύο παικτών. Με τις ερμηνείες αυτές των σωματικών στάσεων (στάσεων που υποδεικνύουν, όμως και δράσεις μη στατικές, που υπονοούνται), ο παίκτης/ η παίκτρια δημιουργεί όχι μόνο δύο παζλ χαρακτηριστικών, που συνθέτουν τους δύο θεατρικούς χαρακτήρες που εκείνη την ώρα έχει επινοήσει, αλλά και μια «σχέση» ανάμεσα στους δύο αυτούς χαρακτήρες, καθώς και μια «στάση» καθενός από τους δύο χαρακτήρες απέναντι σ' αυτή τη «σχέση» και απέναντι στο «περιβάλλον» μέσα στο οποίο βρίσκονται.

β) Παράδειγμα: Μια φοιτήτρια Α «παίζει» το άγαλμα ενός μαθηματικού που περπατάει στην εξοχή έξω από το σπίτι του και συλλογίζεται ένα μαθηματικό πρόβλημα.

Μετά, σε δεύτερη φάση, η ίδια, εντοπίζοντας της στάση μιας άλλης φοιτήτριας Β, φαντάζεται πως η ίδια (Α) παριστάνει μια κοπέλα που μόλις είχε μαλώσει με τη φίλη της (Β) και έφευγε από δίπλα της νευριασμένη.

Κατόπιν, η Α διηγείται τις εικόνες που φαντάστηκε και τις ερμηνείες που έκανε και, μαζί με την πάρτνερ της, παίζουν τη σκηνή που η πρώτη φαντάστηκε.

Σημ.: Η νοερή «πάρτνερ» (B), ενδέχεται να έχει λάβει υπ' όψιν της κάποιον τρίτον παίκτη/τρια (κι όχι αναγκαστικά την A, από την οποία επελέγη), αλλά συμμετέχει στην «σκηνή» που φαντάστηκε η A. Αργότερα θα έρθει η σειρά και της διήγησης και σκηνής της B..

Ενότητα 3η: Ηλικία - Επάγγελμα

- α) Τί κατορθώνουν οι συμμετέχοντες, με τις ασκήσεις και τα παιχνίδια της σχετικής ενότητας;
β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης που να εκφράζει μια ηλικία και ένα που να εκφράζει ένα επάγγελμα.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Προσέχουν να μην μιμούνται στερεότυπα αλλά να σκέφτονται πραγματικούς ανθρώπους της ηλικίας που αποφασίζουν να αποδώσουν και το πώς αυτοί κινούνται. Χρησιμοποιούν όλο το σώμα και το πρόσωπό τους για να αποδώσουν την ηλικία. «Τοποθετούν» τον χαρακτήρα σε κάποιο μέρος και σε ορισμένο πλαίσιο κατάστασης. Μαθαίνουν να είναι ακριβείς με την κίνηση, η κίνηση να σημαίνει κάτι και ο χαρακτήρας που υποδύονται να έχει ένα λόγο που βρίσκεται εκεί.

Χρησιμοποιούν επίσης όλο το σώμα και το πρόσωπό τους για να αποδώσουν την δραστηριότητα που ορίζει ξεκάθαρα το επάγγελμα ή την απασχόληση. Αποδίδουν σωματικά τις ενέργειες και δράσεις που σχετίζονται με το επάγγελμα, την ηλικία και τη «στάση» απέναντι στη ζωή που έχει ο συγκεκριμένος επαγγελματίας, ασκούνται στο να είναι ακριβείς και ξεκάθαροι στις ενέργειές τους.

β) Ηλικία: Μια φοιτήτρια παριστάνει ένα έφηβο αγόρι που καπνίζει. Έχει έναν σίγουρο και μάγκικο βηματισμό. Προσπερνάει ένα εμπόδιο σκαρφαλώνοντας το και στη συνέχεια το κλωτσάει.

Επάγγελμα: Η ίδια φοιτήτρια, παριστάνει πως είναι ένας ελεγκτής μέσα σε ένα τρένο και ελέγχει τα εισιτήρια των επιβατών για τη διαδρομή Φλώρινα-Θεσσαλονίκη. Βαδίζει μέσα στο κινούμενο τρένο με τρόπο ασταθή, ανοίγει τις συρόμενες διαχωριστικές πόρτες, ζητά τα εισιτήρια, τα ακυρώνει, κόβει πρόστιμο σε επιβάτη που είναι χωρίς εισιτήριο. Στη συνέχεια, επαναλαμβάνει τις δράσεις της με στόχο, αυτή τη φορά, να γίνονται φανερά η ηλικία και η στάση ζωής που έχει αυτός ο ελεγκτής: Πρόκειται για έναν άνδρα σαράντα περίπου χρόνων

(οι κινήσεις του δεν είναι ζωηρές όπως ενός εφήβου, αλλά ούτε και γίνονται με δυσκολία όπως ενός ηλικιωμένου: είναι ευθυτενής, ακμαίος, στέκεται με τα πόδια ανοιχτά), ευγενικό και πρόθυμο να βοηθήσει τους επιβάτες (δίνει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τον χρόνο άφιξης, τη διάρκεια του ταξιδιού, βοηθά μια κυρία να τοποθετήσει τη βαλίτσα της ψηλά, κόβει το πρόστιμο με ουδέτερο/αποτελεσματικό τρόπο και χωρίς ύφος επίπληξης ή υποτίμησης του επιβάτη).

Ενότητα 4η: «Στάση» απέναντι στη ζωή

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα φράσης που να εκφράζει μια «στάση» απέναντι στη ζωή, και περιγράψτε μια πιθανή σειρά κινήσεων και δράσεων με τις οποίες αυτή η «στάση» εκφράζεται με μη λεκτικό τρόπο.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Σκεφτόμαστε πώς στο επιγραμματικό περιεχόμενο μιας απλής φράσης μπορεί να ενσωματωθεί μια ολόκληρη υποκειμενική αντίληψη της ζωής. Σκεφτόμαστε ποιες συνθήκες καταλήγουν σ' αυτή την φράση (ατάκα) και σ' αυτή τη στάση ζωής. Χρησιμοποιούμε όλο το σώμα και τις εκφράσεις του προσώπου για να εκφράσουμε σωματικά το σχετικό περιεχόμενο. Μαθαίνουμε να απομονώνουμε κάτι, για να το προσεγγίσουμε σε βάθος: η συγκεκριμένη σωματική έκφραση εκφράζει μια ολοκληρωτική στάση ζωής, η αντίδραση σε κάθε τι που θα λέγεται και γίνεται, γίνεται μ' αυτή τη συγκεκριμένη στάση ζωής.

β) Παράδειγμα φράσης: «ποτέ δεν καταφέρνω να έχω αυτό που θέλω!»

Παράδειγμα πιθανής έκφρασης της παραπάνω φράσης, με όλο το σώμα: Χαλαρό/πεσμένο στέρνο, στάση κύφωσης, προτεταμένο κάτω χείλος, «παραπονεμένο» βλέμμα, αργό βήμα, προσπάθεια για μια απλή δράση/ αποτυχία/ματαιώσή της.

Ενότητα 5η: Σωματική ενόχληση

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Μαθαίνουμε να χρησιμοποιούμε μια σωματική ενόχληση, που φανταζόμαστε (βήχας, φαγούρα, φτέρνισμα, πόνος, σφίξιμο από ρούχο, λόξυγκας, ψεύδισμα κ.λ.π), για να δημιουργήσουμε και να αποδώσουμε σωματικά ένα χαρακτηριστικό ενός θεατρικού χαρακτήρα. Επίσης, μαθαίνουμε πόσο δύσκολο είναι να ανταποκρινόμαστε ταυτόχρονα στην ανακούφιση δύο αντικρουόμενων επιτακτικών αναγκών, της μιας σωματικής και της άλλης ψυχολογικής. Μαθαίνουμε και ανακαλύπτουμε υποκειμενικούς τρόπους να ανταποκριθούμε στην ανακούφιση και των δύο. Χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα τη φωνή, την ηλικία και το σωματικό εμπόδιο, μαθαίνουμε να συνθέτουμε. Μαθαίνουμε πώς τα παραπάνω στοιχεία δημιουργούν θεατρικούς χαρακτήρες, με τι μοιάζουν αυτοί οι χαρακτήρες, τι εντύπωση δίνει μια σωματική ενόχληση (που εκφράζεται ή που γίνεται προσπάθεια να κρυφτεί), τι υπονοεί για τον χαρακτήρα μια, π.χ. ένρινη φωνή. Τέλος, μ' όλα τα παραπάνω, ασκούμε στον να θέτουμε ερωτήσεις και να ψάχνουμε για τις απαντήσεις τους.

β) Σωματική ενόχληση: Απελπιστική φαγούρα στο κεφάλι.

Σύνθεση αντιθέσεων: Κάποιος βρίσκεται σε συνέντευξη για πρόσληψη σε δουλειά, μετά από πολύν καιρό αναμονής. Προσπαθεί να βρίσκεται «σε φόρμα» και να κάνει την καλύτερη δυνατή εντύπωση. Ταυτόχρονα, πρέπει να προσπαθεί να ανακουφίσει μια απελπιστική φαγούρα που του παρουσιάστηκε χτες και σήμερα έχει γίνει αβάσταχτη. Πρέπει να τα βγάλει πέρα με την ανακούφιση και των δύο αναγκών, το να κερδίσει τις εντυπώσεις του υπευθύνου για τη συνέντευξη και το να ανακουφιστεί από τη φαγούρα του.

Ενότητα 6η: Μέλη του σώματος

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Ανακαλύπτουμε πως συχνά, κάποιο μέλος του σώματος (ώμοι ή ο ένας ώμος, λεκάνη, γόνατα, φτέρνες, μέτωπο, αγκώνες, στομάχι, αυτιά, μύτη, αγκώνας κ.λ.π.) «κατευθύνει»/ελέγχει την κίνηση του θεατρικού χαρακτήρα αλλά ενδεχομένως και το είδος της φωνής που έχει αυτός ο

χαρακτήρας και ενδεχομένως υποδεικνύει ορισμένα χαρακτηριστικά του: τι είδους άνθρωπος είναι, πόσων χρόνων είναι, ενδεχομένως τι δουλειά κάνει, τί «στάση» απέναντι στη ζωή έχει κ.λ.π..

β) Κάποια έχει τον δεξή αγκώνα να κατευθύνει τις κινήσεις του: ο δεξής αγκώνας του κινείται μπροστά, πίσω, πάνω, κάτω και το υπόλοιπο σώμα ακολουθεί. Έτσι λοιπόν, όταν πρέπει να υποδυθεί τον θεατρικό χαρακτήρα «πωλήτρια σε μπουγατσατζίδικο», κάνει όλες τις απαραίτητες κινήσεις (κόψιμο της μπουγάτσας, πασπάλισμα με άχνη και κανέλλα, άνοιγμα/κλείσιμο του φούρνου, τύλιγμα, αποδοχή της πληρωμής, κόψιμο απόδειξης κ.λ.π.), με τον αγκώνα ψηλά. Έτσι κάνει όλες τις κινήσεις σαν να υποκινούνται από τον δεξή αγκώνα.

Ενότητα 7η: Μάσκες - Ζώα

- α) Ποιος είναι ο σκοπός των ασκήσεων και παιχνιδιών αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Σκοπός είναι να μπορούμε να αποστάξουμε εκείνο που αυτή σημαίνει για τον καθένα από μας μια έντονη γκριμάτσα/έκφραση του προσώπου (τόσο έντονη που μοιάζει με μια «μάσκα», π.χ. «κλάμα μωρού»), καθώς και να το αποδώσουμε με όλο το σώμα και την κίνηση και τελικά με τη φωνή και τα λόγια του θεατρικού χαρακτήρα. Έτσι, σκοπός είναι επίσης να διερευνήσουμε τη «μάσκα» διαφόρων περιπτώσεων ανθρώπων, π.χ. «μάγκας», «κλεπτομανής», «θηλυπρεπής άντρας», «γυναίκα με υπερβολικά αντρική συμπεριφορά», «άνθρωπος του κατηχητικού», «αλητάκι», «γυναίκα με συμπεριφορά υποταγμένης 'γατούλας'», «μητέρα που καμαρώνει το παιδί της», «φανατικός εθνικιστής» κ.λ.π.

Επίσης, σκοπός είναι να αρχίσουμε να διερευνούμε τον μυϊκό ρυθμό ενός ζώου, το πώς σχετίζεται με το περιβάλλον του, τους ήχους που βγάζει, το αν είναι παθητικό ή επιθετικό, πώς συμπεριφέρεται με την τροφή του, πώς εκδηλώνει τον φόβο και την αμυντική συμπεριφορά, ή την προετοιμασία και την επίθεση, ποια είναι η ισχυρότερη/κυρίαρχη αίσθηση (όραση; όσφρηση; ακοή; γεύση; αφή;), τον τρόπο που καθαρίζεται, με τη γλώσσα, με το ράμφος κ.λ.π., πράγματα που θα μας οδηγήσουν σε χρήσιμα συμπεράσματα για πιθανές αντιστοιχίες ανάμεσα στον θεατρικό χαρακτήρα και το ζώο που επιλέξαμε, σχετικά με τους τρόπους συμπεριφοράς τους.

β) Μια κοπέλα επιλέγει να αναπαραστήσει ένα κουνελάκι, κινείται λοιπόν σαν ένα κουνέλι, το οποίο μετακινείται στον χώρο άλλες φορές πιο γρήγορα και άλλες πιο αργά, δίνοντας ώθηση στην κίνησή του από τα δύο πίσω πόδια του. Χρησιμοποιεί την όσφρηση προκειμένου να βρει την τροφή του, τρώει, πίνει νερό και χρησιμοποιεί ιδιαίτερα την ακοή, τεντώνοντας τα αυτιά του, προκειμένου να ακούσει ενδεχόμενους εχθρούς ή άλλες πηγές κινδύνου και να τρέξει να κρυφτεί σε κάποια τρύπα.

Αμέσως μετά, η κοπέλα επεκτείνει αυτές τις κινήσεις και σε διάδραση με άλλους φοιτητές που υποδύονται άλλα ζώα. Κάνει ένα ιδιαίτερα φοβισμένο κουνελάκι, το οποίο κυρίως τρέχει να κρυφτεί και να σωθεί από τα υπόλοιπα ζώα και φοβάται περισσότερο μια κοπέλα που αναπαρέστησε ένα μεγάλο και άγριο πτηνό.

Ενότητα 8η: Ζώα II - Ζώα III

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Πετυχαίνουμε να διευρύνουμε την έρευνά μας του θεατρικού χαρακτήρα, στις πιθανές αναλογίες ανάμεσα στο ζώο και τον θεατρικό χαρακτήρα, ως προς τα χαρακτηριστικά και τις βασικές «γραμμές» στη μη λεκτική συμπεριφορά τους, δηλαδή στις κινήσεις και τους ήχους τους (οι ζωώδεις κινήσεις επηρεάζουν τον τρόπο που ο θεατρικός χαρακτήρας κινείται, οι ζωώδεις ήχοι επηρεάζουν τον τρόπο που μιλά). Κατανοούμε πως τα ζωώδη χαρακτηριστικά εκφράζουν ανθρώπινους τύπους και στοιχεία της προσωπικότητας.

Επίσης, πετυχαίνουμε να αρχίσουμε τη δουλειά της σύνθεσης, καθώς χρησιμοποιούμε ταυτοχρόνως πολλά στοιχεία που επινοήσαμε ήδη, ως αποτελέσματα των ασκήσεων «σωματική ενόχληση». «στάση απέναντι στη ζωή», «μέλη του σώματος, «μάσκες», «ζώα».

β) Η ίδια κοπέλα με εκείνη της προηγούμενης ενότητας, φαντάζεται ότι βρίσκεται στο (ανθρώπινο) δωμάτιό της στο σπίτι της, και πως κάνει κάποιες καθημερινές απλές ανθρώπινες δραστηριότητες (πλύσιμο πιάτων, βάψιμο ενός τοίχου, στρώσιμο κρεβατιού κ. λ. π.), ωστόσο αναπαριστώντας το κουνέλι. Κοιτάζεται λοιπόν στον καθρέφτη κουνώντας πάνω κάτω την μύτη της, έχοντας τεντωμένα τα αυτιά της και γενικότερα το σώμα της, με τα πόδια και τα χέρια βέβαια να ακουμπάνε στο πάτωμα, ακούει μουσική έχοντας και πάλι τεντωμένα τα αυτιά της και κινείται

σχετικά αργά στον χώρο, κοιμάται και τέλος προσπαθεί να πάρει κάτι από ένα συρτάρι, χρησιμοποιώντας τα χέρια της σαν μπροστινά πόδια κουνελιού.

Ως προς τη σύνθεση, η ίδια κοπέλα, κινείται στην αίθουσα σαν ένα έφηβο αγόρι, το οποίο έχει έναν σίγουρο και λίγο μάγκικο βηματισμό (από την άσκηση 'ηλικία') και το οποίο εργάζεται ως ελεγκτής σε ένα τρένο και συνεπώς ελέγχει τα εισιτήρια των επιβατών (από την άσκηση 'επάγγελμα'). Ωστόσο, ο βηματισμός του είναι επίσης αργός και το ύφος του ελαφρώς θλιμμένο δείχνοντας ταυτόχρονα και την στάση που έχει απέναντι στη ζωή, καθώς θεωρεί ότι η ζωή είναι άδικη (στάση απέναντι στη ζωή). Σαν ιδιαίτερο τρόπο κίνησής του έχει, σε μικρό βαθμό βέβαια, το κεφάλι του στραμμένο προς τα δεξιά αλλά και λίγο προς τα κάτω (μέλη του σώματος) αναδεικνύοντας και πάλι τη στάση ζωής του (στάση ζωής). Τέλος, το στοιχείο του ζώου που έχει διατηρήσει, που στην δική μου περίπτωση είναι το κουνέλι (ζώα I), είναι ότι ο νέος αυτός έφηβος έχει έντονη την αίσθηση της ακοής και γι' αυτό ενοχλείται εύκολα από τις συζητήσεις των επιβατών στο τρένο (ζώα II).

Ενότητα 9η: Επαφή με τα μάτια

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνειδητοποιούν την επικοινωνιακή δύναμη του βλέμματος και τον ρόλο που παίζει η ποιότητα του δυναμικού ή παθητικού βλέμματος στο status του θεατρικού χαρακτήρα και στις σχέσεις κύρους/εξουσίας ανάμεσα στους χαρακτήρες

β) Δυναμικό βλέμμα: Ένας φοιτητής κοιτάζει ευθέως στα μάτια οποιοδήποτε άτομο συναντά, καθώς όλοι κινούνται στην αίθουσα. Κατά τη μαρτυρία του, η αίσθηση σχετικά με το status που αισθάνεται πως έχει σε σχέση με τα άλλα άτομα, διαφοροποιείται ανάλογα με την ανταπόκριση του άλλου ατόμου. Δηλαδή, όταν το έντονο βλέμμα του συναντά ένα άλλο επίμονο/δυναμικό βλέμμα, αισθάνεται ένα ενδιαφέρον και μια περιέργεια για το άλλο πρόσωπο, μια επιθυμία να μάθω κάτι περισσότερο γι' αυτό, μια ευχαρίστηση και μια επιβεβαίωση. Όταν, αντίθετα, το έντονο βλέμμα του συναντά κάποιον που χαμηλώνει το βλέμμα του, τα βασικά συναισθήματα

που αισθάνεται είναι αδιαφορία και απόρριψη. Προφανώς, το δυναμικό του βλέμμα συνδέεται με μια αίσθηση κύρους ισότιμου με όσους έχουν επίσης δυναμικό βλέμμα και αυξημένου κύρους σε σχέση με όσους χαμηλώνουν το βλέμμα τους.

Παθητικό βλέμμα: Τώρα, ο ίδιος φοιτητής χαμηλώνει το βλέμμα του οποτεδήποτε συναντά το βλέμμα οιοδήποτε ατόμου με το οποίο διασταυρώνεται. Κατά τη μαρτυρία του φοιτητή τώρα, η αίσθηση σχετικά με το status που αισθάνεται πως έχει όταν κάποιος τον κοιτάζει με έντονο/δυναμικό βλέμμα είναι αδυναμία, υποταγή και μια μορφή κατωτερότητας. Όταν δε, και το άλλο άτομο χαμηλώνει το βλέμμα, αισθάνεται μια αμοιβαία αδιαφορία ή ντροπή. Προφανώς, το παθητικό του βλέμμα συνδέεται με μια αίσθηση μειωμένου κύρους συγκριτικά με όσους ασκούν δυναμικό βλέμμα, και με μια αίσθηση χαμηλού κύρους, ισότιμου με το χαμηλό κύρος όσων ασκούν παθητικό, κι εκείνοι, βλέμμα.

Ενότητα 10η: Σωματικό λεξιλόγιο

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;
- β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες κατανοούν τη σημασία της δυναμικής/ενεργητικής ή της παθητικής στάσης του σώματος για την ανάδειξη του status των θεατρικών χαρακτήρων: στοιχεία όπως η σταθεροποίηση της βάση του κορμού, όπως όταν τα πόδια πατάνε πιο ανοιχτά, τα χέρια που δεν κρύβονται σε τσέπες, η ανύψωση του σαγονιού, η τοποθέτηση των ώμων προς τα πίσω ώστε ο κορμός να φαίνεται πιο ευθυτενής, και η προβολή ή το πλησίασμα του σώματος προς τον άλλον, είναι στοιχεία στάσης του σώματος που συντελούν στην ανάδειξη μιας αίσθησης αυξημένου κύρους του ατόμου. Αντιθέτως, στοιχεία όπως τα πεσμένα στα πλευρά χέρια, τα πόδια που τοποθετούνται κοντά το ένα στο άλλο, η τοποθέτηση του ενός ποδιού προς τα μέσα, το άγγιγμα του προσώπου, τα χαμηλωμένο κεφάλι, το βλέμμα που κοιτάζει προς τα κάτω, το «κρύψιμο» του σώματος (μέσω κλεισμένων φερμουάρ, γυλιών ηλίου ή στροφής του σώματος μακριά από τον άλλον), είναι σωματικά στοιχεία που συντελούν στην ανάδειξη μιας αίσθησης μειωμένου κύρους του ατόμου.

Επίσης, κατανοούν τη σημασία και της δυναμικής/ενεργητικής/ισχυής ή της παθητικής/χαμηλής φωνής, αλλά και του σταθερού/ολοκληρωμένου/συγκροτημένου ή

ασταθούς/κατακερματισμένου/διστακτικού λόγου, για την ανάδειξη του status των θεατρικών χαρακτήρων: στοιχεία όπως η δυνατή φωνή, ο συγκροτημένος λόγος, είναι φωνητικά και λεκτικά στοιχεία που συντελούν στην ανάδειξη μιας αίσθησης αυξημένου κύρους του ατόμου. Αντιθέτως, στοιχεία όπως ο χαμηλός τόνος της φωνής, ο διστακτικός και κομμένος λόγος, είναι φωνητικά και λεκτικά στοιχεία που συντελούν στην ανάδειξη μιας αίσθησης μειωμένου κύρους του ατόμου.

β) Σωματική στάση: Δύο φοιτήτριες μένουν όρθιες δίπλα-δίπλα στον χώρο, ακίνητες και κοιτάζοντας απέναντί τους, σαν να κοιτάζουν τον ορίζοντα, ενώ οι υπόλοιποι φοιτητές και φοιτήτριες κάθονται κάτω έτσι ώστε να τις έχουν απέναντί τους και να τις παρατηρούν. Οι δύο κοπέλες μένουν όρθιες για λίγη ώρα. Στο τέλος αυτού του χρονικού διαστήματος, κατά μαρτυρία της ομάδας που παρατηρεί, η κοπέλα στα αριστερά φαίνεται γενικά πιο χαλαρή σαν να αγναντεύει κάτι και, κάπου-κάπου κάνει ελαφρές κινήσεις. Η κοπέλα στα δεξιά παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια, έχει κυρίως τα χέρια της σταυρωμένα και το βλέμμα της είναι πιο έντονο, σταθερό και αυστηρό από της άλλης κοπέλας. Πραγματοποιείται μια συζήτηση από όλους μαζί, σχετικά με το ποια από τις δύο κοπέλες αποπνέει πιο ισχυρό status. Ακούγονται πολλές απόψεις. Η πλειοψηφία των ατόμων θεωρεί ότι η κοπέλα στα δεξιά έχει ισχυρότερο στάτους, κυρίως λόγω του βλέμματός της που αποπνέει κάτι αυστηρό, θυμωμένο και απόμακρο, ωστόσο όχι πολύ ισχυρότερο, λόγω των σταυρωμένων χεριών της.

Φωνητική και λεκτική συμπεριφορά: Ένας φοιτητής και μια φοιτήτρια κάθονται σε δύο καρέκλες, έχοντας σαν καθήκον να υποδυθούν δύο θεατρικούς χαρακτήρες εκ των οποίων ο καθένας προσπαθεί να έχει κάθε φορά χαμηλότερο status από τον άλλον. Το θεατρικό πλαίσιο όπου βρίσκονται ορίζεται πως είναι η αίθουσα αναμονής σε έναν σταθμό ΚΤΕΛ. Η ανάδειξη του χαμηλότερου στάτους πραγματοποιείται μέσω της χαμηλής φωνής, της διστακτικότητας στο να απευθύνει κανείς τον λόγο στον άλλο, μέσω της αποσπασματικής ομιλίας, μέσω της αυτουποτίμησης που εκφράζεται με τα λόγια και σχετίζεται με την αβεβαιότητα ως προς την ώρα αναχώρησης του λεωφορείου, ως προς το ακριβές σημείο επιβίβασης, ως προς τον προσανατολισμό στον χώρο του σταθμού και γενικά με την μειωμένη αυτοπεποίθηση και αυτάρκεια.

Ενότητα 11η: Ίσο status. Διαφορετικά status σε σειρά

- α) Τί πετυχαίνουμε με τις δράσεις αυτής της ενότητας;

β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατανοούν πως η ανάδειξη του status εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως τα συναισθήματα για τους άλλους: Η ύπαρξη αμοιβαίων συναισθημάτων και μια ισορροπημένη «στίξη» στις πρωτοβουλίες επικοινωνίας ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα άτομα, οδηγούν στην ανάδειξη ενός ίσου status ανάμεσα σε δύο άτομα, ενώ ο διαφορετικός βαθμός έντασης όμοιων συναισθημάτων, τα διαφορετικά ή αντιθετικά συναισθήματα ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα άτομα και μια διαφορά στη «στίξη» ως προς την επικοινωνία, που φανερώνει επιβολή/υποταγή, οδηγούν στην ανάδειξη ισχυρότερων και ασθενέστερων status ανάμεσα στα άτομα.

β) Ίσο στάτους: Δύο παίκτες/τριες σηκώνονται. Τους δίνουμε μια κατάσταση όπου ο ένας επισκέπτεται τον άλλο στο σπίτι του, π.χ. ο «Νίκος» πηγαίνει να πάρει την «Κωνσταντίνα» από το σπίτι της για να βγουν για φαγητό και η «Γεωργία», αδελφή της «Κωνσταντίνας», ανοίγει την πόρτα. Στη σκηνή παίζουν ο «Νίκος» και η «Γεωργία». Πρέπει οι δύο παίκτες να ισορροπήσουν ως προς το status του παρτενέρ τους. Όταν διαπιστώνουμε πως οι δύο παίκτες αποτυγχάνουν να αποδώσουν ένα ίσο status, τους ψιθυρίζουμε στο αυτί κάτι που χρησιμοποιούν σαν υπόστρωμα στο παίξιμό τους, το εξής: «λέγε από μέσα σου «σ' αγαπώ», πριν από κάθε φράση». Τώρα οι παίκτες εκφράζουν ένα ισορροπημένο στάτους (αμοιβαία συναισθήματα-ισορροπημένη «στίξη» ως προς τις πρωτοβουλίες επικοινωνίας).

Σειρά διαφορετικών status: Τέσσερεις παίκτες/τριες διαλέγουν, σε συνεννόηση μεταξύ τους, διαφορετικά status: Ο 1ος φοιτητής έχει το ψηλότερο status, η 2^η φοιτήτρια υπόκειται στον 1ο αλλά λέει πάντα στην 3η και στον 4ο τι να κάνουν, η 3 υπόκειται στον 1ο και στην 2η αλλά λέει πάντα στον 4ο τι να κάνει και ο 4ος υπόκειται σε όλους τους άλλους και τις άλλες και ζητάει την άδεια για να μιλήσει. Παίζουν μια ιστορία, και κατά τη διάρκεια του αυτοσχεδιασμού διατηρούν τα συμφωνηθέντα. Τα υπόλοιπα άτομα παρατηρούν. Μετά το πέρας του αυτοσχεδιασμού, γίνεται συζήτηση και, κατά τη μαρτυρία των παρατηρητών, η διαφορά status που έχει αναδειχθεί εξαρτάται όχι μόνο από τα δυναμικά ή παθητικά βλέμματα, το δυναμικό ή παθητικό σωματικό λεξιλόγιο, τη δυναμική ή παθητική εκφορά του ήχου της φωνής και από τη συγκρότηση ή μη του λόγου, αλλά και από τη διαφορά συναισθημάτων των προσώπων προς τα άλλα πρόσωπα και, κυρίως, από τη διαφορά τους ως προς τη «στίξη» στις πρωτοβουλίες επικοινωνίας.

Ενότητα 12η: Παρουσιάσεις I

- α) Τί θέλουμε να επιτύχουμε με τις δράσεις και τα παιχνίδια της ενότητας αυτής;
β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Θέλουμε να επιτύχουμε την επικύρωση, μέσω της παρουσίασης, της συγκροτημένης θεατρικής και θεατροπαιδαγωγικής εργασίας των φοιτητών και φοιτητριών, αποτέλεσμα της δημιουργικής προσπάθειας που κατέβαλαν και, των γνώσεων και τεχνικών που απέκτησαν, στη διάρκεια του εξαμήνου. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρουσιάζουν τους θεατρικούς χαρακτήρες τους οποίους έχουν επινοήσει/συνθέσει/δημιουργήσει οι ίδιοι/ες. Τους παρουσιάζουν είτε μεμονωμένα, μέσω θεατρικών μονολόγων, είτε ομαδικά, μέσω θεατρικών σκηνών στις οποίες παίρνουν μέρος πέντε ως έξι άτομα

Επίσης, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρουσιάζουν τις θεατροπαιδαγωγικές δράσεις τους, που οι ίδιοι/ες συνέθεσαν, με βάση την αποκτηθείσα τεχνική δημιουργίας θεατρικών χαρακτήρων. Κάθε δράση είναι σχετική με το μάθημα μιας οποιασδήποτε τάξης του δημοτικού σχολείου, που επέλεξαν οι ίδιοι/ες, ως ομάδα. Οι θεατροπαιδαγωγικές αυτές δράσεις έχουν προκύψει από την επιτυχή μετατροπή του περιεχομένου του επιλεγμένου μαθήματος σε θεατρικό «καμβά», από τη μετατροπή των στοιχείων που συναποτελούν το μάθημα σε θεατρικούς χαρακτήρες που διαδρούν μεταξύ τους σύμφωνα με το περιεχόμενο του μαθήματος, και από τη σκηνοθεσία του δρώμενου και την ερμηνεία των θεατρικών χαρακτήρων.

β) Παράδειγμα δρώμενου για την παρουσίαση των θεατρικών χαρακτήρων: Το θεατρικό δρώμενο ξεκινά με τους τρεις χαρακτήρες να βρίσκονται στον χώρο εργασίας τους ο καθένας και έτσι γίνονται αντιληπτές οι δράσεις τους. Η Ελένη βρίσκεται στην μια άκρη της αίθουσας και ετοιμάζει μπουγάτσες για τους πελάτες της, η Σοφία είναι στην άλλη άκρη της αίθουσας και ως ελεγκτής βρίσκεται μέσα σε ένα τρένο όπου ζητάει από τους επιβάτες τα εισιτήριά τους και τέλος η Κική βρίσκεται στο κέντρο της αίθουσας και ως κηπουρός περιποιείται τα φυτά ενός κήπου. Συνεπώς γίνονται φανερά τα **επαγγέλματα** των τριών χαρακτήρων. Οι δράσεις αυτές είναι κατά βάση βωβές και ανεξάρτητες μεταξύ τους και κάθε χαρακτήρας λέει μόνο από μια φράση προκειμένου να γίνει εντελώς ξεκάθαρο το επάγγελμά του, όπως «θέλετε μπουγατσούλα;», «τα εισιτήρια σας παρακαλώ» και «αχ, τι ωραία που μυρίζουν τα λουλούδια!». Στο σημείο αυτό είναι

σημαντικό να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια αυτής της δράσης, γίνονται φανερά και άλλα στοιχεία των τριών αυτών χαρακτήρων όπως είναι η **ηλικία**, καθώς η Ελένη και η Σοφία κινούνται στον χώρο με έναν μάγκικο, εφηβικό βηματισμό ενώ η Κική με έναν πιο ανάλαφρο, παιδικό και ανέμελο βηματισμό, τα **μέλη του σώματος που προσδιορίζουν την κίνηση**, καθώς η Ελένη έχει τον δεξί της αγκώνα στραμμένο προς τα πάνω όταν κόβει τις μπουγάτσες, η Σοφία έχει ελαφρώς στραμμένο το κεφάλι της στα δεξιά, γεγονός που εξηγείται παρακάτω και η Κική έχει το δεξί της πόδι ελαφρώς στραμμένο προς τα εμπρός καθώς περιποιείται τα φυτά. Τέλος, γίνονται φανερά και στοιχεία των **ζώων**, όπως στην περίπτωση που η Ελένη σκύβει κάποια στιγμή για να πιάσει ένα αντικείμενο που της έχει πέσει κάτω χρησιμοποιώντας τα δόντια της, όπως μια κότα κουνάει το ράμφος της, η Σοφία κινεί ανά διαστήματα πάνω κάτω την μύτη της, κάτι που κάνουν συνεχώς τα κουνέλια και η Κική κάποια στιγμή τρώει ένα φρούτο με τρόπο ανάλογο με αυτόν που τρώνε καρπούς οι σκίουροι.

Ξαφνικά ακούγεται ένας ήχος που προέρχεται από βομβητές που κρατούν στις τσέπες τους οι τρεις χαρακτήρες και με τον τρόπο αυτόν λαμβάνουν μια ειδοποίηση. Με την ειδοποίηση αυτή οι τρεις χαρακτήρες καλούνται να συναντηθούν σε έναν τόπο καθώς τους έχει δοθεί μια αποστολή. Η Ελένη κλείνει το μαγαζί της και κατευθύνεται προς τον σημείο συνάντησης και το ίδιο κάνει και η Σοφία, αφού κατέβει από το τρένο, η οποία όμως φαίνεται νευριασμένη με την κατάσταση ενώ η Κική συνεχίζει ακόμα λίγο να ασχολείται με τα φυτά του κήπου. Η Ελένη φτάνει πρώτη στο σημείο συνάντησης και μετά από λίγο φτάνει η Σοφία και οι δύο χαρακτήρες πιάνουν κουβέντα με φράσεις όπως «τι κάνεις ρε φίλε;» κτλ. (**ίσο status**) Η Ελένη ρωτά την Σοφία τι έπαθε στον λαιμό και εκείνη απαντάει ότι πιάστηκε εξαιτίας του καιρού. Ακόμα, η Ελένη εκφράζει την χαρά της για την αποστολή που τους έχει δοθεί ενώ η Σοφία τη δυσαρέσκεια της (**στάσεις ζωής**).

Μετά από λίγο καταφθάνει στο σημείο συνάντησης η Κική, η οποία έχει αργήσει, ωστόσο φαίνεται πολύ ήρεμη και δίνει στα δύο άλλα πρόσωπα από ένα λουλουδάκι στον καθένα (**στάση ζωής και άγαλμα**). Συζητάνε για την αποστολή τους που είναι μια αποστολή στον πλανήτη Άρη και από τις συζητήσεις τους αναδεικνύεται και πάλι η στάση ζωής τους. Όταν είναι έτοιμοι και οι τρεις φωνάζουν ταυτόχρονα την λέξη «ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ», οπότε οι τρεις χαρακτήρες κάνοντας μια στροφή μεταμορφώνονται σε ζώα-σούπερ ήρωες και συγκεκριμένα η Κική σε σκίουρο, η Σοφία σε κουνέλι και η Ελένη σε κότα. Η Ελένη προτείνει να μπουνε στο «ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΣΚΑΦΟΣ» τους και έτσι και οι τρεις κατευθύνονται προς τα εκεί, κινούμενοι ως ζώα. Η Σοφία προσπαθεί να βάλει μπρος το διαστημικό σκάφος, ωστόσο ο συμπλέκτης δεν λειτουργεί και η Κική προσπαθεί να την ηρεμήσει λέγοντάς της να ξαναπροσπαθήσει ήρεμα και χωρίς άγχος (**στάση ζωής**). Τελικά το

διαστημικό σκάφος παίρνει μπρος και στη συνέχεια η Σοφία εκφράζει το παράπονό της ότι δεν είναι δίκαιο που στέλνουν πάντα τη δική τους συμμορία σε αποστολές ενώ οι άλλοι δύο χαρακτήρες είναι πιο χαλαροί και χαρούμενοι και προσπαθούν να την καθησυχάσουν(**στάση ζωής-status**). Ξαφνικά βλέπουν τους εχθρούς και βγάζουν τα όπλα τους για να τους αντιμετωπίσουν. Το θεατρικό δρώμενο ολοκληρώνεται καθώς οι χαρακτήρες πανηγυρίζουν αφού κατατρόπωσαν τους εχθρούς.

Ενότητα 13η: Παρουσιάσεις II

- α) Τί θέλουμε να επιτύχουμε με τις δράσεις και τα παιχνίδια της ενότητας αυτής;
β) Δώστε ένα παράδειγμα δράσης.

– Απάντηση ή οδηγίες λύσης.

α) Θέλουμε να επιτύχουμε την επικύρωση, μέσω της παρουσίασης, της συγκροτημένης θεατρικής και θεατροπαιδαγωγικής εργασίας των φοιτητών και φοιτητριών, αποτέλεσμα της δημιουργικής προσπάθειας που κατέβαλαν και, των γνώσεων και τεχνικών που απέκτησαν, στη διάρκεια του εξαμήνου.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρουσιάζουν τους θεατρικούς χαρακτήρες τους οποίους έχουν επινοήσει/συνθέσει/δημιουργήσει οι ίδιοι/ες. Τους παρουσιάζουν είτε μεμονωμένα, μέσω θεατρικών μονολόγων που έχει επινοήσει, σκηνοθετήσει και ερμηνεύει ο/η εκάστοτε φοιτητής/ήτρια, είτε ομαδικά, μέσω θεατρικών σκηνών στις οποίες παίρνουν μέρος πέντε ως έξι άτομα, και τις οποίες, τα άτομα αυτά έχουν επινοήσει, σκηνοθετήσει και ερμηνεύουν.

Επίσης, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρουσιάζουν τις θεατροπαιδαγωγικές δράσεις τους, που οι ίδιοι/ες συνέθεσαν, με βάση την αποκτηθείσα τεχνική δημιουργίας θεατρικών χαρακτήρων. Κάθε δράση είναι σχετική με το μάθημα μιας οποιασδήποτε τάξης του δημοτικού σχολείου, που επέλεξαν οι ίδιοι/ες, ως ομάδα. Οι θεατροπαιδαγωγικές αυτές δράσεις έχουν προκύψει από την επιτυχή μετατροπή του περιεχομένου του επιλεγμένου μαθήματος σε θεατρικό «καμβά», από τη μετατροπή των στοιχείων που συναποτελούν το μάθημα σε θεατρικούς χαρακτήρες που διαδρούν μεταξύ τους σύμφωνα με το περιεχόμενο του μαθήματος, και από τη σκηνοθεσία του δρώμενου και την ερμηνεία των θεατρικών χαρακτήρων.

β) Κατά το δρώμενο αυτό, η δράση εξελίσσεται σε ένα χωριό κάπου κοντά στα Τρίκαλα, σε ένα καφενείο που λειτουργεί και ως ταχυδρομείο. Σε αυτό οι παππούδες (κυρίως) του χωριού, πίνουν

τον καφέ τους αλλά και προμηθεύονται τις συντάξεις τους, τα γράμματα, ενώ παράλληλα πληρώνουν λογαριασμούς των διαφόρων υπηρεσιών. Ένας φοιτητής παίζει τον ιδιοκτήτη του μαγαζιού (**επάγγελμα**), τον μπαρμπα-Γιάννη, με κινησιακά στοιχεία που παραπέμπουν σε μια μαϊμού (**ζώα**), περίπου 85 χρονών, με αρθριτικά και βαρηκοΐα (**ηλικία**), με διαχυτικά χαρούμενη διάθεση και αισιοδοξία: για κάθε πρόβλημα λέει «έχουμε καιρό, θα περάσει» (**στάση απέναντι στη ζωή**). Φτιάχνει καφέδες παντός τύπου. Προσπαθεί να πάρει παραγγελία από μία κυρία που έχει μπει στο καφενείο, την Μαργαρίτα, που κάθεται μόνη της ρεμβάζοντας έξω από το παράθυρο, ψάχνοντας για έμπνευση (**στάση απέναντι στη ζωή**), μια και είναι συγγραφέας (**επάγγελμα**). Η αλλόκοτη παραγγελία της τον βάζει σε υποψίες για το ποιόν της (**status**), αλλά σύμφωνα με τον χαρακτήρα του, πιστεύει πως όλα θα λυθούν, έχει καιρό μπροστά της (**στάση απέναντι στη ζωή**). Μέχρι τότε μπορούν να ευθυμήσουν μ' αυτήν (**στάση απέναντι στη ζωή**).

Μια φοιτήτρια, που υποδύεται την Φωτεινή, νεαρή υπάλληλο ταχυδρομείου, μπαίνει στο καφενείο, ερχόμενη από την Καλαμπάκα. Έχει φέρει συντάξεις και λογαριασμούς και περιμένει να τα μοιράσει (**ηλικία-επάγγελμα**). Η Φωτεινή είναι νευρική (**στάση απέναντι στη ζωή**). Η φούρια των νεύρων της παίρνει και τον μπαρμπα -Γιάννη, καθώς δεν είναι και πολύ συνεργάσιμος, λόγω της ηλικίας του. Οι θαμώνες είναι προσηλωμένοι στην τηλεόραση, από την οποία μεταδίδεται μία ανακοίνωση του «Amber Alert», πως αγνοείται η Μαργαρίτα, η οποία, όπως επιβεβαιώθηκε, πάσχει από τη νόσο Alzheimer. Η κατάσταση θέλει γρήγορα αντανακλαστικά, γι αυτό και η Φωτεινή, με μεγάλη απροθυμία (**στάση απέναντι στη ζωή**) αναλαμβάνει να οδηγήσει την Μαργαρίτα στις αρχές.